

Ευλαβικός αίνος, για τον Ιερό Μάρκο Ευγενικό, Επίσκοπο Εφέσου, στον ομώνυμο ναό του στα Πατήσια!

/ [Γνώμες](#)

• Γράφει ο Πάνος Ν. Αβραμόπουλος

Με την καταιγιστική παρουσία του λαού του 5ου Διαμερίσματος (Πατήσια), αλλά και πλήθους Αθηναίων, από άλλες περιοχές της πόλης, εορτάστηκε ευλαβικά, η άχραντη μνήμη του κορυφαίου της Ορθοδοξίας μας, Επισκόπου Εφέσου Μάρκου Ευγενικού.

Της περίσεπτης φυσιογνωμίας της πίστης μας, που εμπέδωσε με το ευγενές θεολογικό του σήμα τον χριστιανισμό στην βυζαντινή αυτοκρατορία και θωράκισε με τον πολυδύναμο φιλοσοφικό του ετασμό, την ορθοδοξία από τις δόλιες επιθέσεις της εποχής του, των ψευδεπίγραφων «ενωτικών», που κατ' ουσίαν

στόχευαν μεθοδευμένα, να αλλοτριώσουν το ορθόδοξο ήθος. Και στα γιορτινά του ντυμένος, ο πανέμορφος, επιβλητικός και μεγαλοπρεπής ναός του Αγίου Μάρκου, Κάτω Πατησίων, με την βυζαντινή πορφύρα να ντύνει την ατμόσφαιρα, ανέδυε το άρωμα και τον άχραντο λυρισμό, της ιερής ημέρας του Αγίου Μάρκου του Ευγενικού.

Κατά την ορθόδοξη παράδοση, ο Άγιος Μάρκος ο Ευγενικός είδε το φως της ζωής το 1392 μ.Χ, σε ένα περιβάλλον πνευματικής ευμάρειας και ηθικής ευκρασίας. Πατέρας του ήταν ο αρχιδικαστής, σακελλίων Γεώργιος και μητέρα του μια ευγενική γυναίκα, κόρη του ευλαβούς ιατρού Λουκά. Από νεαρή ηλικία, ο Άγιος Μάρκος ο Ευγενικός ξεχώρισε για τις επίζηλες πνευματικές του αρετές, την ευφυΐα του και την υποδειγματική του ευμάθεια. Πραγματοποίησε έτσι λαμπρές σπουδές στο φάσμα της θεολογίας και της φιλοσοφίας, έχοντας ως διδασκάλους την αφρόκρεμα των επιστημών της εποχής του.

Τον φιλόσοφο και μαθηματικό Γεώργιο Γεμιστό Πλήθωνα και τον Ιωάννη Χορτασμένο, μετέπειτα Ιγνάτιο, Μητροπολίτη Σηλυμβρίας. Εξάλλου στους συμμαθητές του ανήκε και ο αργότερα άσπονδος εχθρός του, Βησσαρίων, καρδινάλιος και ένθερμος υποστηρικτής της ένωσης της δυτικής με την ανατολική εκκλησία. Με το υψηλό πνευματικό του ανάστημα, ο Μάρκος ο Ευγενικός δίδασκε στο περίφημο φροντιστήριο του πατέρα του ρητορική - ως αναγνωρισμένος δεινός ρήτορας - και με τον θάνατό του, ανέλαβε την πλήρη διεύθυνση του φροντιστηρίου. Έκγονο της υψηλής του εκπαιδευτικής του τέχνης, είναι το γεγονός ότι μαθητές του Αγίου Μάρκου Ευγενικού, αποτέλεσαν ο γίγαντας των γραμμάτων Γεώργιος Γεννάδιος Σχολάριος - μετά την πτώση της βασιλεύουσας, πρώτος της πατριάρχης - ο Θεοφάνης Μητροπολίτης Μηδείας, ο Θεόδωρος Αγαλλιανός και ο αδελφός του Αγίου, Ιωάννης ο Ευγενικός. Στα 25 ου ο Άγιος Μάρκος, έγινε Μοναχός και κατέφυγε σε μια Μονή των Πριγκηπωνήσων. Ετέθη υπο την ηθική προστασία του Μοναχού Συμεών, που τον έκειρε Μοναχό και του έδωσε και το όνομα Μάρκος, από το Εμμανουήλ, που ήταν το αρχικό του.

Εν συνεχεία κατέφυγε στην Μονή Μαγκάνων, όπου χειροτονήθηκε ιερέας και το 1436, εξελέγη για το δυσθεώρητο θεολογικό του κύρος, Αρχιεπίσκοπος Εφέσου. Ένεκα της έμπεδης θεολογικής του κατάρτισης, πήγε μαζί με τον αυτοκράτορα Ιωάννη Παλαιολόγο στη Φεράρα και την Φλωρεντία, όπου και έλαβε χώρα Σύνοδος για την ένωση της Ανατολικής, με την Δυτική εκκλησία και ο Ιερός Μάρκος, αναγορεύτηκε σε κυρίαρχη φυσιογνωμία της προάσπισης της ορθοδοξίας, αρνούμενος να υπογράψει την ψευδεπίγραφη και επιζήμια για την ορθοδοξία τότε, ένωση. Για την άρνησή του θα πεί χαρακτηριστικά ο πάπας Ευγένιος ο Δ΄ (1431-1447), «Μάρκος ουχ υπέγραψε, λοιπόν εποιήσαμεν ουδέν»!

Με την επιζήμια υπογραφή ωστόσο και την επάνοδο στην βασιλεύουσα, ενώ ο οι άλλοι παράγοντες της βασιλεύουσας αποδοκιμάστηκαν οικτρά, για τον Μάρκο που επέδειξε απαρασάλευτο σθένος και δύναμη, επεφυλάχθη θερμή υποδοχή. Όμως στο δυσμενές κλίμα που είχε δημιουργηθεί, στις 4 Μαΐου 1440, ο Άγιος Μάρκος αναγκάστηκε να εγκαταλείψει την Πόλη και να καταφύγει στην Έφεσο, που τελούσε υπο τουρκική κατοχή. Ήσκησε τα ιερατικά του καθήκοντα, αλλά εξεδιώχθη και απο την Έφεσο, αυτή την φορά από τους Τούρκους και τους «ενωτικούς» και αναγκάστηκε να φύγει ξανά, παίρνοντας το καράβι για το Άγιο Όρος, στο οποίο θα αφιέρωνε ευλαβικά το υπόλοιπο της ζωής του. Στον πρώτο σταθμό όμως του πλοίου στην Λήμνο, ο Μάρκος αναγνωρίστηκε, και με αυτοκρατορική εντολή φυλακίστηκε για δυο χρόνια στο νησί. Παρόλες όμως τις κακουχίες και τα βάσανα, δεν εκάμφθη ποτέ το γρανιτένιο χριστιανικό φρόνημά του. Από την Λήμνο εξάλλου απηύθυνε την περίφημη επιστολή του προς απανταχού ευρισκομένους χριστιανούς, με την οποία καλούσε τους πιστούς να αποφεύγουν τους ενωτικούς, διότι ήσαν «ψευδαπόστολοι και εργάται δόλιοι».

Η προσβληθείσα υγεία του, όμως δεν επέτρεψε στον ιερό Μάρκο, με την αποφυλάκισή του, να πάει στο Άγιο Όρος όπου και θα ανάλωνε μοναστικά το υπόλοιπο της ζωής του. Επανάκαμψε στην βασιλεύουσα, όπου τον υποδέχθηκαν ως λυτρωτή και με τιμές αγίου και ομολογητή. Και από την έπαλξη της Μονής του Αγίου Γεωργίου Μαγγάνων, οργάνωσε τον πολυεπίπεδο αγώνα του, με πύρινες επιστολές, προς κληρικούς και μοναχούς εναντίον των ενωτικών, αλλά και με υψηλού κύρους εμπνευστικές διδαχές, για να κρατήσουν την πίστη τους αμόλυντη και όρθια. Οι αλλεπάλληλοι διωγμοί και τα βάσανα όμως, υπέσκαψαν οριστικά την υγεία του και στις 23 Ιουνίου 1444 – και μόλις σε ηλικία 52 ετών – παρέδωσε το ευγενές και φωτερό πνεύμα του στον κύριο, έχοντας διαγράψει έναν λαμπρό κύκλο στο φάσμα της ορθοδοξίας, που συνιστά ατίμητο κεφάλαιο , για την χριστιανική πίστη μας. Στον άξιο και έξοχο ηθικά συνάμα μαθητή του Γεώργιο Σχολάριο, ανέθεσε την ηγεσία του ανθενωτικού αγώνος.

Στον περικαλλή ναό λοιπόν των Κάτω Πατησίων του Αγίου Μάρκου, την Δευτέρα 19-1-26, συνέρρευσε με ηθική ένταση και παλμό ο λαός των Αθηνών, για να τιμήσει την εξέχουσα αυτή φυσιογνωμία της ορθοδοξίας μας, τον ιερό Μάρκο Ευγενικό. Στα Κάτω Πατήσια, με τους πολυφρόντιστους κήπους τους – όσους έχουν απομείνει – του καλοσυνάτους και γεμάτους αγάπη κατοίκους τους. Αυτοί εξάλλου οι ωραίοι και ευγενικοί άνθρωποι των Κάτω Πατησίων, είχαν υποδεχτεί με την ολόδροση καρδιά τους, τον μεγάλο θεσμικό ανατόμο και κοινωνικό αναμορφωτή της Ελλάδας Χαρίλαο Τρικούπη στα 1892 και σε μια πολύκροτη προεκλογική περίοδο, με πέντε χιλιάδες τριαντάφυλλα, εκφράζοντας ενθέρμως την υποστήριξή τους !

Της δοξολογιακής λειτουργίας χοροστάτησε ο σεπτός Επίσκοπος Ρωγών κ.κ. Φιλόθεος, συνεπικουρούμενος από τους ιερείς του ναού, ευλαβείς πατέρες κ.κ. Κωνσταντίνο Διαμαντάκη – που πρόσφατα ανέλαβε προϊστάμενος του ναού – Αρχιμανδρίτη Κύριλλο Κεφαλόπουλο, αλλά και από άλλους ιερείς της Αρχιεπισκοπής Αθηνών, που προσήλθαν ευλαβικά να τιμήσουν τον κορυφαίο της Ορθοδοξίας Άγιο Μάρκο Ευγενικό.

Με το πέρας της λειτουργίας επακολούθησε εκλιτάνευση της ιεράς εικόνας του Αγίου Μάρκου, και αποτμήματος τιμίων λειψάνων, στους παρακείμενους δρόμους του ναού, υπό τους χαρμόσυνους ήχους της Φιλαρμονικής του Δήμου Αθηναίων, που σκόρπισαν με το ευγενές τους ηχόχρωμα, τα πιο χαρμόσυνα μηνύματα στους πιστούς της πομπής. Και διάστικτοι από ευλάβεια και κατάνυξη οι κάτοικοι των πολυκατοικιών, έραιναν με άνθη και μοίρα την σεπτή εικόνα του Αγίου Μάρκου του Ευγενικού. Για να αντλήσουν ηθικές δυνάμεις από την ευλογία του και να ξεπεράσουν τις δυσκολίες και τα εμπόδια της δίσεκτης ηθικά εποχής μας.

Με την επάνοδο της πομπής στην εκκλησία, ο ευλαβής Επίσκοπος Ρωγών κ.κ. Φιλόθεος, αφού διεβίβασε το ευγενές μήνυμα του Αρχιεπισκόπου μας Αθηνών και πάσης Ελλάδος κ.κ. Ιερωνύμου, ευχήθηκε σε όλους να αντλήσουμε ηθικά διδάγματα από το ενάρετο βίο και την απαρασάλευτη πίστη του ιερού Μάρκου Ευγενικού – που είναι ο ηθικός Έφορος της συνοικίας – και να κραταιώσουμε την πίστη μας, στους ανάστατους καιρούς μας – η οποία είναι και η μόνη ελπίδα ηθικής σωτηρίας, για τον ανηλεώς βομβαρδιζόμενο σύγχρονο άνθρωπο – ευχαρίστησε ολόθερμα τον φιλόχριστο λαό των Πατησίων για την παρουσία του, τους ευσεβείς ιερείς του ναού, τους συντελεστές της πανηγύρεως, καθώς και τη Φιλαρμονική του Δήμου Αθηναίων, που λάμπρυνε την εορτή, αλλά και την Ελληνική Αστυνομία, για τα άψογα μέτρα τάξης. Και του χρόνου με υγεία φίλες και φίλοι.

Χρόνια Πολλά και πανευφρόσυνα. Και ο ιερός Μάρκος ο Ευγενικός, Επίσκοπος Εφέσου, να σκέπει τις έντιμες οικογένειες σας και να λαμπρύνει ηθικά τη ζωή σας!

Παραθέτουμε το Απολυτίκιο του Αγίου Μάρκου του Ευγενικού:

«Θείας πίστεως, ομολογία, μέγον εύρατο, η Εκκλησία, ζηλωτήν σε θειε Μάρκε πανεύφημε, υπερμαχούντα πατρώου φρονήματος, και καθαιρούντα του σκότους υψώματα. Όθεν άφεςιν, Χριστόν τον θεόν ικέτευε, δωρήσασθαι ημίν τοις σε γεραίρουσι».

